

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Na vinski semenj v Novomestu!

Odkar so se vpeljali vinski sejmovi na Kranjskem, poklicano je tudi Novomesto, da stori v tem oziru, kar je mogoče. Novomesto je naravno središče vinorodne Dolenjske in je že zaraditega poklicano, pospeševati po najboljših močeh vinsko trgovino. Poklicano je pa tudi zaraditega, ker ima ugodno železnično zvezo z Ljubljano, Gorenjsko in Koroško, tedaj s tistimi kraji, kjer se je od nekdanjega dolensko vino rado kupovalo in točilo. — Novomesto se zaveda te svoje naloge in zato hoče zastaviti vse sile, da se vinska trgovina z omejenimi kraji kolikor mogoče pospešuje in olajšuje.

Ta trgovina, ki se ima v Novem mestu razvijati s pomočjo vinskih sejmov, naj se pa ne omejuje samo na bližnje kraje, recimo samo na novomeški politični okraj, ampak tudi na druge dolenske kraje, zlasti na kostanjeviški in na metliški in črnomaljski okraj. Zlasti Belokrajina, ki prideluje izvrstna vina po novih nasađih, je poklicana, da se udeležuje vinskih sejmov v Novem mestu, saj je Novomesto, dokler ne steče belokranjska železnica, najbolj ugodno tržišče za vina, ki se pridelujejo onstran Gorjancev. Težka je pot čez Gorjance, ali glavno je, da gre vino v denar in da se poišče kupca tam, kjer ga je lažje dobiti. Kupca iz Ljubljane, Gorenjske in Notranjske pa lažje dobimo na vinski semenj v Novomestu kakor na semenj v Črnomelju. Zato pa pričakujemo, da se bodo tudi naši vinogradniki iz metliškega in črnomaljskega okraja obrnili proti Novem mestu in da bodo prinesli svoja izvrstna in od nekdanjega sloveča metliška vina na prodaj.

Vinski semenj v Novem mestu naj združuje vse naše vinogradnike in naj daje vsakemu priliko, ponuditi svoja vina na prodaj. Udeležé naj se ga tudi posestniki, ki imajo manjše množine vina na prodaj, saj vabimo poleg vinskih trgovcev in večjih gostilničarjev tudi male gostilničarje na semenj. Le tako bo ustregel semenj vsem potrebam in zahtevam naših vinogradnikov in gostilničarjev. Zato pa pridite na semenj vsi, ki želite vino prodati oziroma kupiti.

Lansko leto je bil semenj vzlic slabemu vremenu prav dobro obiskan in se je prodalo mnogo vina. Naj bo letos še boljše kupčija! Dolenjci so pridelali letos mnogo in prav dobrega vina, ki ga bodo gotovo radi prinesli na semenj. Zato pa vabimo še posebej vse naše odjemalce, vinske trgovce in gostilničarje, da pridejo v četrtek dne 8. novembra v prijazno Novomesto, da se tukaj založe in preskrbe s potrebnim vinom. Po-

kažimo, da nam je vsem na tem, da se vinska trgovina lajša in povzdigne! —r—

Naročila na modro galico.

Kmetijska podružnica bo izpremenila dosedanji način prodaje galice in opozarja na to že sedaj vse vinogradnike. Dosedaj so hodili vinogradniki po galico nekako tako, kakor hodijo gospodinje po sol. Kadar jo je enemu ali drugemu zmanjkalo, pa je prišel po njo. To je sicer jako ugodno, ali za galico ne velja taka kupčija. Pri tej kupčiji se je redno dogajalo, da je galice ali pred časom zmanjkalo ali pa, da je trgovcem ostajala, kar je bilo zmeraj v zvezi z večjimi ali manjšimi izgubami. Galica sama pa je bila pri taki prodaji zmeraj nekoliko dražji. Vsemu temu se da od pomoči in zato hoče podružnica, da se bo galica tudi pri nas tako oddajala, kakor se oddaja po drugih deželah, po Štajerskem, Tirolskem itd.

Kmetijska podružnica bo naročila galico skupno za vse vinogradnike novomeškega okraja in jo bo oddajala v celih vrečah, tedaj na debelo, tako kakor delajo po drugih krajih. Na ta način bo galica ceneja; ceneja tudi zaraditega, ker se bo takoj na novomeškem kolodvoru razdelila. Sedaj je pa na vinogradnikih, da galico pravočasno naroče in da se navadijo v tem oziru na red, kakor po drugih krajih. Na Tirolskem n. pr. mora biti vsa galica za prihodnje leto naročena že do 10. novembra t. l. Na tak red se bo treba privaditi tudi pri nas. V drugo se bo pa treba privaditi na skupno naročenje tako, da se bo galica od podružnice lahko oddajala v celih vrečah. V ta namen bo kazalo, da se združujejo vinogradniki v posameznih vaseh skupaj in da naroče po dva, po trije ali več skupaj eno vrečo galice (50 kg), ki si jo potem doma razdelijo. Tako združeno naročanje se da povsod izvesti. In da se vse naročanje pravočasno izvrši in olajša, naj bi tudi občine pomagale in potrebna naročila sprejemale, kakor delajo po drugih krajih. Upamo, da bodo tudi pri nas občine oziroma županstva tako prijazna in za stvar vneta, da bodo sprejemala potrebna naročila svojih občanov. Komur je pa podružnica bližje, naroči naj pa pri podružnici. Načelno se imajo pa tu kakor tam sprejemati naročila le na cele vreče in naj je stvar vinogradnikov samih, da se po potrebi združujejo in da jih po več skupaj naroči po cele vreče. Razdelitev galice ne bo delala posameznim vinogradnikom nobenih težav in sitnostij, dočim bi povzročila nadrobna prodaja pri podružnici mnogo dela in stroškov, kar bi se vse poznalo pri ceni galice.

Kmetijska podružnica želi, da se vsa potrebna naročila zvrše pravočasno in bo v tem oziru ukrenila vse potrebno že v najkrajšem času. Kdor bo zamudil pravočasno naročitev, naj sam sebi pripiše, ako bo moral pozneje galico za drag denar okrog iskati. Cena modre galice še ni znana, ali gotovo je, da bo nekaj dražja kakor lani, in da je že iz tega vzroka gledati na to, da jo dobimo s skupnim naročanjem ceneje ko mogoče.

—r—

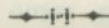
Pomešanje ali cepljenje vina.

Ako se pri nas zve, da kak vinski trgovec, osobito pa gostilničar dvoje vin skupaj pomeša, ali kakor pravimo, da ga „cepi“, smatra se to že za kolikor toliko nepošteno ravnanje, za pančarijo, kakor pravimo. To je pa popolnoma napačno smatranje, kajti vsak pošteni vinski trgovec ali pa gostilničar stori pač to iz namena, da slabejše lastnosti enega vina z boljšimi drugoga zjednači, spopolni. Tako se zadobi vino, katero postane po pomešanju enakomernih lastnosti; nižje postane veliko boljši in torej lažje izvedljivo. Da ni tako pošteno pomešanje ali cepljenje vin nikako pančanje, to nam dokazuje velika kletarska praksa na Francoskem, Nemškem, Ogerskem itd. Povsod tam se smatra „cepljenje“, nemško „Verschnitt“, francosko „le coupage du ven“, kar naravnost za prvo kletarsko potrebnost, spretnost, da, umetnost. Kam bi pa prišli veliki vinski trgovci, ako bi tako ne postopali, osobito gledé navadnih namiznih vin, katerih se največ potrebuje, največ povžije. Oni bi morali v gotovih letih, v katerih v kaki vinorodni deželi grozdje slabo dozori, le kislina vina prodajati, za katera pač nihče ne mara. Kam bi prišli naši gostilničarji pri jednacijah razmerah, in kam pa šele pridelovalci vina? Kislo vino ne mara nihče piti, in ako bi se to s pravim pomešanjem, cepljenjem ne zboljšalo, moral bi ga pridelovalec marsikatero leto sam popiti. To bi moral storiti, dasiravno ga je pridelovanje istega ravno toliko stalo, kakor pa pridelovanje prav dobrega vina v boljši letini. Nekdaj, ko ni bilo železnic, se je moralo pač po severnih vinorodnih deželah s takim vinom zadovoljno biti, „kakoršnega je Bog dal“. Dandanašnji hoče se pa povsod tako vino piti, o kakoršnem v kvalitativno dobrih letinah pridelovalci pravijo, „da so ga pridelali“ in da ga ni Bog dal. Skratka, dandanašnji se hoče povsod dobro vino piti, ker sicer se seže rajši po pivu. In za vsako leto dobro vino piti, potrebno je ravno pravilno pomešavanje ali cepljenje istega, naj to že vinski trgovec ali pa gostilničar izvéde. Recimo, da se je na Štajerskem ali Dolenjskem kako leto le kislina vino pridelalo, ni pri dandanašnjih prometnih razmerah pač nikaka sila, kislina vina tudi v promet spraviti, po gostilnah in krčmah točiti.

Po železnici pripelje se lahko v kratkem času in po ceni vina iz vinorodnih krajev, v katerih se je dobro, močno, sladko, ne pa kislina vino pridelalo; pripelje se ga lahko iz Vipave, Goriškega, Istre, ter pomeša z domačim vinom. In ravno letos bo pač potrebno na Dolenjskem marsikje tako postopati. To pred vsem tam, kjer se ima še samo staro, necepljeno trto, in potem pa tudi tam, kjer se je v nove vinograde v jako prevagljivi meri stare dolenjske sorte, kakor: lipno, belino, škilino, žametasto črnino itd. zacepilo, kaj malo ali pa še celo nič na novo vpeljanih nemških sort. V takih

krajih so namreč letošnji mošti pač osupljivo kislina, med tem, ko so povsod tam, kjer se je v nove vinograde zadostno množino na novo vpeljanih sort, kakor: portugalka, rizlinga, veltlinca, burgundca, španjola itd. zacepilo, mošti prav sprejetno dobri, da, tudi prav dobri, še celo fini. Prekislina letošnji mošti, oziroma prekislina letošnja vina, se morajo pa vendar v denar spremeniti in to ravno s pomešanjem, cepljenjem. V ta namen priporočamo našim vinskim trgovcem, osobito pa gostilničarjem in krčmarjem pred vsem takozvano goriško ribolo. Goriška ribola jo močno, pri tem pa popolnoma sladko, belo vino, katero na Goriškem v takozvanih „Brdah“ pridelujejo. Pridelujejo ga iz sorte grozdja, kateremu se tudi ribola pravi, in katero ima to lastnost, da se ji že na trti jagode sušiti, t. j. v cvebe spreminjati pričnejo. Iz te sorte napravljajo vino brez vsega najmanjšega kipenja na tropinah, kajti oni grozdje poberejo, zmastijo, tropine prešajo in mošt spravijo takoj v sode. Sode pa napolnijo tako, da so čez vého polni, in potem jih vsak dan po trikrat zalijejo, da mošt med kipenjem čez gre ter vso nesnago iz sebe meče. Tako napravljena goriška ribola je skoraj kakor voda brezbarvena, pri tem pa, kakor rečeno, močna in popolnoma sladka. Boljšega vina za cepljenje prekislina letošnjega dolenjskega vina ne more biti. Ena tretjina ribole zadostuje že za osladiti prekislina vino ter ga do ravno najpravnejše slasti dovesti. Gospod Anton Strekelj, c. kr. kmetijski popotni učitelj v Gorici, postreže gotovo vsakemu prav rad z naslovi pridelovalcev ribole.

—1—

Politični pregled.

Dolgo časa so trajala v odseku za volivno preosnovno pogajanja glede zahteve Nemcev, da se smejo volivni okraji izpremeniti le ako dovoli dvetretinska večina. Ko se le niso mogli zediniti, je poklical cesar k sebi nekaj ministrov in drugih političnih velemož ter jim povedal kar naravnost, da hoče z vso resnobo naj se čimprej spravi vladna predloga iz odseka v zbornico, kajti prihodnje volitve se ne smejo nikakor več vršiti po starem načinu. Odločna cesarjeva beseda je pomagala. Odsek je slednjič sklenil: razdelitev volivnih okrajev se sme premeniti samo tedaj, če je navzočih najmanj 343 poslancev. S tem je bila večina zadovoljna. Delo odsekovo je končano in v kratkem pride predlog pred celo zbornico. Radikalni Čehi, liberalni Nemci, Rusini ter naši slovenski liberalni poslanci pa hočejo napraviti obstrukcijo in tako preprečiti volivno preosnovno. Torej bo še nekaj časa preteklo, predno bo v odseku popravljena volivna preosnova postala zakon, a skoraj smemo reči: kmalu bomo imeli volitve po novem volivnem redu.

Listje pada z dreves, ministri pa raz svoje se-deže. Tako se je zgodilo pri nas in na Francoskem. Torej dva nova ministra imamo že, tretji pa bo v kratkem imenovan. Najprvo je odstopil avstro-ogrski minister za zunanje stvari, grof Agenor Goluhovski, ki je opravljal te posle 12 let; njegova politika je bila avstrijsko-nemška, pomena Slovanov, zlasti Jugoslovanov ni poznal in jih ni upošteval. Zato nam ni treba žalovati za njim. Sicer so ga pa vrgli Mažari: pri prihodnjih delegacijah so ga sklenili neusmiljeno napasti, pa je raji šel. Naslednik mu je baron Aehren-

tal, dosedaj poslanik na ruskem dvoru, star je 52 let. — Mažarom na ljubo je odstopil tudi vojni minister Pitreich, ker ni imel upanja, da bi ogrska delegacija ne dovolila zvišanje števila novincev. To mesto je prevzel dosedanji domobranski minister Schönaich, a novi domobranski minister je Julij Latscher.

Mažari so torej res mogočni, to se vidi. Govori se, da bodo tudi njih ministri odstopili. Ogrski poslanci namreč ne bodo drugače dovolili zvišanja števila novincev, kakor če vladar dovoli Ogrom ogrsko vojaško poveljevanje, čemur pa se cesar na vso moč upira. Pa ne samo mogočni so Ogrji, ampak tudi oholi. Koncem tega mesca so prepeljali iz Carigrada po Donavi v Budimpešto telesne ostanke Rakocija in njegovih drugov. Ta Rakoci (Rakoczy) je bil čisto navaden puntar, upornik, ki je krog l. 1700 našuntal Ogre, da so se uprli avstrijskemu cesarju. Njegovi tovariši pa so celo Turke poklicali v deželo, in Rakocija so Turki vedno podpirali in ščitili, in so ti uporniki tudi umrli tam. Sedaj pa slovesno, med zvonjenjem celo, pripeljejo nazaj takih ljudij telesne ostanke! In celo nekateri ogrski škofje so tako narodno pretirani, da proslavljajo njegov spomin. Če to ni predrznost in oholost, pa ne vemo, kaj je še predrzno.

Nemci, osobito Prusi so grdo osramočeni pred vsem svetom. Oni se imajo za nezmotljive, da jih nihče ne more ukaniti, posebno na svoje vojaštvo so od sile ponosni; gorje mu, kdor bi se jih dotaknil od te strani! A nedavno so jo skupili. Stvar, ki sicer ne spada strogo v politični pregled, ima vendar svojo jako zanimivo stran. V Kopeniku, mestu poleg Berolina, je nek v pruskega stotnika preoblečen čevljar, velik potepuh in goljuf, že večkrat kar na leta ječe kaznovan, tako oblastno nastopil proti vojakom, policiji in žandarmom, da so na njegovo povelje zaprli mestnega župana in vzeli blagajno s približno 5000 kronami, ki jo je odnesel seveda on ter se odpeljal v Berlin. Nihče ga ni spoznal, nihče se mu upal ustaviti, niti vojaki niti meščani, tak strah imajo tam pred vojaško suknjo. Vse lepo, pokorščina in spoštovanje vojaškega stanu, a vse kar je prav: noben stan ne sme proti drugim nastopati tako, kakor nastopa vojaški na Pruskem. Sicer bi bila taka smešna pomota nemogoča. To mora človeško družbo razdreti, ako je vojaški stan tako oblasten, kakor tam gori. Cel svet se smeji Prusom in cesar je bil strašno hud. In kako dolgo so potem iskali „kopniškega stotnika“! Celu Prusijo so pretaknili. A kje je bil? Prav v glavnem mestu samem, v Berlinu!

Torej tudi Francozi imajo nove ministre! Ministerski predsednik je Clemenceau (Klemansó), mož politično omadeževan. Pri veliki milijonski goljufiji panamski je bil zraven, strašno se je svoj čas vlekel za izdajalskega žida Drajfusa, in kar ga je najprej spravilo naprej — strasten, zagrizen nasprotnik cerkve je, ki bo izvedel zakon o ločitvi cerkve in države z vsemi, če treba, tudi nasilnimi sredstvi. In tak človek pride na Francoskem na prvo mesto! Srečna dežela! Tudi drugi ministri so precej enaki in vredni mu sodrugi.

Na španskem gre vlada prav tisto pot kakor ona na Francoskem. Mar ji je blagostanje ljudstva! Nekdaj tako bogata Španija je sedaj najbolj zanemarjena dežela v Evropi. Velmožje imajo drugo važnejše delo, s katerim bodo osrečili narod: samostane in cerkvene

redove ven, pa bo narodu pomagano, nič več ne bodo ne lačni, ne strgani in nič več ne bo beračev! To je sedaj prva naloga španske liberalne vlade.

V Rusiji je mesto revolucije nastalo pravcato ropanje. Zato peša trgovina in obrt vsepovsod. — Vlada namerava razdeliti zemljo med kmete tako, da bo vsak pravi lastnik svojega sveta, dočim je bil dosedaj le nekako užitek.

LISTEK.

Vernih duš dan.

Misli.

Stal sem na „šancah“.

Novomeščani in oni, ki so kedaj bivali v Novem mestu, že vedo, kje je to. Drugi pa naj vedo, da se tako imenuje zahodni rob strmega griča, na katerem je pozidana kapiteljska cerkev in kapiteljsko poslopje; ta rob je bil svoje dni utrjen, zato ime: „na šancah“.

Kaj rad zahajam na ta kraj. Lep razgled imaš odtod, ali mene posebno vleče pogled na naše pokopališče, ki leži dva lučaja daleč od griča v ravnini. Zakaj mene vleče pokopališče? vprašate. Bom morebiti že enkrat povedal, a sedaj še ne.

Torej: stal sem na šancah in gledal nizdoli. Jesen je bila že pošteno oskubla dreyje ter z orumenelimi listi nastlala prej tako lepo zelena in cvetoča tla. Temnosivo je bilo zagrnjeno nebo, povsod popolnoma enake barve, nikjer ne za las bolj svetlo ali bolj temno. To je pusto vreme, prav vreme za vernih duš dan.

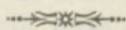
In danes, ko stojim tu na robu našega griča, je res vernih duš dan. Po pokopališču hodijo med grobovi ljudje sem ter tja. Eni so prišli molit za svoje rajne, t'ho in mirno stojé ali kleče ter molijo, vmes pa točijo solze. Drugi se ponašajo s svojimi lepo ozaljšanimi in z luč cami obdanimi grobovi, samozavestno se ozirajo naokrog in motrijo druge grobove, češ, naš je lepši, glejte, to zamoremo mi. Da bi vas! Kaj morate res še semkaj nosit svojo baharijo, na ta sveti kraj miru? Tretji pa so prišli iz zgolj radovednosti, posebno brezskrbna mladina samo prodaja zijala ter dela neslane opazke; le čakajte vi, ki še niste okusili britkosti slovesa, ki je združen s smrtjo, o tudi vam bodo prej ali slej tu ali drugod položili dobrega očeta, zlato mater ali ljubega prijatelja k počitku, potem pa ne boste hodili na vernih duš dan tako lahkoživi in razposajeno veseli med grobovi. Ne privoščim vam te britkosti, a ne uide vam. —

Zamislil sem: kaj je pokopališče? Tu so torej tista skrivnostna vrata večnosti, katera se ne odpro nikdar nikomur, ako so se enkrat zaprla za njim. O koliko jih je že šlo skozi ta vrata, tam doli so pustili svoja trupla, a njih duše, kje so? Ali še sploh žive, bivajo kje? Gotovo. Čemu bi potem hodili molit za njih mir in pokoj, ako ne bi verjeli, da še žive? Če nima človek neumrjoče duše, čemu izkazovati mrtvemu telesu toliko spoštovanja in časti. Ali naj ti grobar odpre par grobov? Videl boš gnjusobo in trohnobo v vseh stopnjah, kakor so že mrtvega zagrebli predčera, ali pa pred tremi ali petimi ali desetimi leti, ko ne prestane nič in se tudi zniža grob, da ne ve tudi grobokop več natanko, kje je bil pokopan ta ali oni. In če bi to videl, bi bežal domu iz pokopališča. Taki gnjusobi ne gre spoštovanje, ako ni bilo to telo sedaj — recimo — posoda neumrjoče, posvečene duše. Na pokopališču se oživlja naša vera v to resnico kaj močno, in ta resnica stori človeka resnega, da gleda svet in življenje z drugačnimi očmi nego oni, ki vidi v človeku samo višjo, popolnejšo žival. Misel na neumrjočnost stori človeka vestnega v poklicu in službi, pravičnega vsem ljudem, potrpežljivega v nadlogah, skromnega v zahtevah, ki jih stavi do življenja. Vzemite le ljudem vero v neumrjočnost duše in storili jih boste zveri, pred katerimi ni varno ne premoženje, ne poštenje ne življenje! Ali ni torej primeren simbol te vere luč na grobeh? Pomeni pa ta luč tudi prošnjo, naj rajni, ki so tu verovali, tamkaj za vrata večnosti gledajo in uživajo resnico samo.

Luč pa ne samo sveti, luč tudi greje. Pokopališče je, zlasti danes, kraj ljubezni. Tudi telesnim ostankom svojih dragih izkazujete čast, ker ljubili ste jih. In veseli vas, da jim morete vsaj nekaj še storiti, ki so vam živi bili polni dobrote in ljubezni. A dvignite svojo ljubezen višje, poglobite jo: molite in žrtvujte za njih duše, da jim tako res pomagata. Saj sega po Božjem usmiljenju vaša ljubezen preko groba ne samo v solzah in vzdihih, ampak v molitvah in priprošnjah. O vi tam doli na grobeh, ko bi vam mogel zaklicati: navzemite se tu ob grobeh svojih ljubljenih rajnih ljubezni tudi do živih; mesto da nesete s seboj prst z njih groba domu, nesite od tod usmiljeno ljubezen do živih in mrtvih. Pa kaj naj vam kličem, predaleč ste! In če se vam danes ta ljubezen ne vzbudi v srcu, ne bi jo vzbudile tudi moje besede ne.

Veliki zvon zapoje, in tudi zebsti me je začelo, predolgo sem stal na enem kraju. Treba bo iti. Še vzdignem desnico in vam dam blagoslov, vi mrtvi, ki spite v Gospodu: „Bog jim daj večni mir . . .“ Blagor vam, ki ste umrli v Gospodu! Ako pa vam je še treba pomoči, dobite jo: moliti in žrtvovati hočemo za vas. Zvon poje in vabi h križevem potu za rajne. Pojdemo, da dostojno zaključimo vernih duš dan. Lučice ugasujejo, a ljubezen ne bo ugasnila. Pojdemo! Fr. Salezij.

Domače vesti.

(Odlikovanje.) Nj. Veličanstvo je z dne 16. oktobra podelilo proštu novomeškega kapiteljna mil. gosp. dr. Seb. Elbertu, komturni križ Franc Jožefovega reda. — Dne 17. okt. je že prišla ta vesela novica v naše mesto, ravno ko g. prošta ni bilo doma. Vse prebivalstvo se je razveselilo tega najvišjega odlikovanja in tiste dni se ni govorilo o ničem drugem, nego samo o tem; vsi so bili edini v tem, da to izvanredno visoko odlikovanje daje čast celemu mestu in župniji. Nebroj čestitk, osebnih in pismenih in brzojavnih (samo teh je bilo 32) potrjuje to in kaže splošno radost radi tega dogodka. Osebnost so prišli čestitat odlikovancu poleg mnogih zasebnikov vsacega stanu ter duhovščine iz dekanije vsi načelniki vseh tukajšnjih uradov in oblastev. Med brzojavnimi in pismenimi čestitkami bi bilo posebno omeniti, da so čestitali sledeči gospodje: sekcijnska načelnika naučnega ministrstva prelat Zschokke in dr. Maks Hussarek vitez Heinlein, sedanji deželni predsednik kranjski Schwarz in bivši predsednik baron Hein, eksc. bar. Schwegel, vladni svetnik Haas, stolni kapitelj kot svojemu bivšemu članu ter generalni vikar prelat Flis, tržaški škof ekscelencija dr. Nagl, prelat Smrekar, predsednik dež. sodišča Levičnik, dež. predsednika namestnik grof Chorinsky, dvorni svetniki pl. Rüling, dr. Račič, baron Winkler, Schaschel, marki Gozani, knez Windischgrätz, polkovnik pl. Lukanc in poveljnik orožništva na Kranjskem polkovnik pl. Riedlinger, bivši tukajšnji glavar vladni svetnik Friedrich, deželna šolska nadzornika Levec in Hubad, cesarski svetnik Murnik, državni poslanci: dr. Šustersič, Šuklje, Povše, Pfeifer, grof Barbo, deželni poslanec Ulm, župan stolnega mesta Ljubljane Hribar, vodja kranjske hranilnice vitez Schöppel, primarija dr. Gregorič in dr. Bock, njegova bivša profesorja ravnatelj Wiesthaler in dr. Nejedli, ter še premnogo drugih odličnih mož vsacega stanu. Vsi so izražali svoje veselje, da je presvetli cesar odlikoval našega zaslužnega mil. g. prošta tako visoko, in to izražajo še vedno dohajajoče čestitke. Najbolje pa jo je zadel preč. g. kanonik Sušnik, — in tej se pridružimo iz vsega srca tudi mi, — ki je pisal: „Mi smatramo to odlikovanje kot odlikovanje vsega duhovskega stanu. Na mnoga leta!“

(Odhodnica.) Gotovo noben gimnazijski ravnatelj in sploh nihče v Novem mestu še ni imel take odhodnice, kakor jo je imel 30. m. m. blag. g. vladni svetnik dr. Detela. Po 7. uri zapeli so mu pred stanovanjem pevci c. kr. višje gimnazije in nekaj gospodov dolenskega pevskega društva tri zборе kot podoknico. Pevci so zapeli zares izvrstno, kakor že dolgo časa nismo čuli v našem mestu. — Ob 8. uri se je sešlo pri Tučku toliko najodličnejših mož iz vseh stanov, da je bila prostrana sobana natlačeno polna in mnogi niso več mogli dobiti prostora. Prvo napitnico je govoril g. prof. dr. Marinko mojstersko, kakor le on zna. In potem so se

vrstile napitnice resne in šaljive, a iz vseh se je slišalo, kako vedo vsi stanovi ceniti gosp. vladnega svetnika kot človeka, moža, profesorja, ravnatelja, pisatelja: značaja kristalno čistega in dovršene vestnosti ter duševne premoči njegove res ni mogoče dovolj opisati in poslavit. Pri mnogih odhodnicah so se morali govorniki truditi, da so na slavljenca našli kaj zaslug, a pri tej odhodnici tega ni trebalo, in so govorniki povedali prej premalo, ko pa da bi bili pretiravali. Gospoda svetnika spomin bo živel med nami vedno svež in globoko skrit v srcih. Žal, da ta odlični mož zapušča naše mesto, ter se s svojo visoko čislano in ugledno rodovino naseli v Ljubljani. Naj uživa zasluženi pokoj v vsej sreči in zlati zadovoljnosti do poznih poznih let in naj obogati naše slovstvo s svojim spretnim peresom, bogato izkušnjo in globoko učenostjo, še za marsikako delo. Ta voščila naj ga spremljajo na pot in naj se uresničijo nad njimi v polni meri. Dal Bog!

(Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Ivan Mihelčič, kaplan v Železnikih, je nameščen za župnijskega upravitelja na Zaplano pri Vrhniki; č. g. Rihard Smolej, kaplan v Dolu, je premeščen v Železnike; č. g. novomašnik Franc Zorko je nastavljen za družega kaplana v Zagorju ob Savi; č. g. M. Sušelj, kaplan v Zagorju, je dobil dopust vsled bolezn; č. g. Jožef Podlipnik je nameščen za kaplana na Krki. Premeščen je č. g. Alojzij Jerič, župnijski upravitelj v Osilnici kot kaplan v Radeče pri Zidanem mostu; č. g. Jakob Bajec, ekspozit v Orehku, je premeščen kot župni upravitelj v Osilnico; č. g. kaplan Ant. Zore je imenovan za župnijskega upravitelja na Krki.

(Izpremembe v frančiškanskem redu.) P. Adolf Čadež, ki se je nedavno povrnil iz Carigrada, pride v Gorico; P. Ernest Jenko gre iz Gorice v Ljubljano, P. Blaž Farčnik pride v Novo Mesto, P. Efremljajnik v Kamnik.

(Osebna vest) Preč. g. Anton Žlogar, dosedaj dekan v Šmartnem pri Litiji je bil dne 23. m. m. kanonično umeščen in se je dne 30. m. m. stalno naselil v Novem mestu.

(Poročila sta se) dr. Vinko Šarabon in Tilka Šarabon roj. Mally v Trziču, dne 29. oktobra 1906. Bilo srečno!

(Umrli) je na Dunaju 22. t. m. ga. Terezija Medved, soproga Franciška Medveda, pomožnega uradnika v c. kr. zalogi šolskih knjig. Pokojnica odlikovala se je po svojem blagem in potrpežljivem značaju. S svojim soprogom imela je okoli l. 1880 gostilno pri Medvedu v Kandiji.

(Nov prostor za novomeško gimnazijo.) Pri zadnji občinski seji novomeške občinskega zastopa se je sklenilo, upoštevati poleg že sedaj določenega prostora blizu okrožnega sodišča, tudi še novo stavbišče pri Bevčevi vili na bregu pod kapiteljsko cesto.

(Stavba ženske bolnice) v Novem mestu. Zdravstveni zastop novomeški je sklenil v zadnji seji, da odda stavbo ženske bolnice v Rudolfovem g. Josipu Olivu, kot najnižjemu ponudniku. Stavba je proračunjena na 310.000 K.

(Električno razsvetljavo) dobi Novomesto. Da vzbudi v občinstvu zanimanje za to velevažno podjetje, bo priredil g. prof. J. Reisner dvoje javnih predavanj v dvorani mestne hiše. V prvem predavanju bo pokazal proizvajanje elektrike in njeno vporabo za luč in motorje, v drugem razložil vse tehnične izraze, ki naj jih pozna odjemalec električne sile. Čas predavanja bo naznanjen na lepkih.

(Utonil) je na Trški gori Franc Medved, 30 let star iz Gredevja. Padel je, ker je bil božjasten v poleg pota se nahajajočo lužo in tam utonil.

(Ponarejeni bankovci.) Tekom zadnjih tednov začeli so na sejnih na Dolenjskem zopet razpečavati ponarejene bankovce po 20 kron. Dne 20. sept. 1906 zasačili so orožniki na sejmu v Škocijanu kmeta iz trebenskega okraja, ko je ravno svinje plačal s štirimi ponarejenimi desetaki. Našli so pri njem v mošnji 31 komadov in doma na pōdu v slami še 77 ponarejenih bankovcev po 20 kron. Bankovci so iste vrste kakor so jih leta 1904 prinesli iz Amerike in potem v jeseni 1904 začeli izdajati na Kranjskem, Štajerskem in Hrvaškem. Razločujejo se pa od prejšnjih v tem, da nimajo več na besedi „Szám“ napačne vejice ali akcenta Szám in da nimajo več pike pri besedi „Serie“, poznajo se pa vendar po kričeči rdeči barvi in na tem, da je rdeča črta na levem robu na

avstrijski strani jako slaba in nepravilno izdelana in spodaj ne seže do konca. Da se ljudstvo varuje škode in da se zamore hitro zasledovati tiste, ki izdajajo ta denar, treba je, da vsakdo, ki dobi bankovec po 20 kron, posebno na sejnih, jih dobro pogleda in pravi primerja, in ako se mu zdi sumljiv, naj ga takoj izroči sodnji, orožnikom ali občinskemu uradu ter naznani, kje in od koga ga je prejel.

(Razglas.) Zaradi prijavljenja v letu 1907 naboru novincev podvrženih mladeničev se daje na znanje sledeče: 1.) Vsak stavodolžen, v letu 1884, 1885 in 1886 rojeni mladenič dolžan se je tekom meseca novembra 1906 zglasiti pri županstvu iste občine, v kateri poseduje domovinsko pravico ali pa v kateri stalno biva. 2.) Kdor se zglašuje pri kakem drugem županstvu, nego onem svoje domovinske občine, se mora pri tej priliki legitimovati z rojstnim, ali domovinskim listom pri županstvu iste občine v kateri stalno biva. 3.) Stavodolžne, kateri bivajo le začasno v inozemstvu ali kateri so tako težko bolni, da so vsled tega ovirani se ustmeno ali pismeno pri pristojnem županstvu zglasiti, naj zglasijo stariši, varuhi ali pa drugi zanesljivi poverjeniki. 4.) Isti stavodolžni kateri želijo doseči kako ugodnost, ali olajšilo v izpolnjevanju dejanske vojne službe v smislu § 31, 32, 33 ali 34 vojnega zakona naj razmere, na katere opiraj udobnostno pravico, najpozneje do konci februarja 1907 naznanijo pristojnemu okrajnemu glavarstvu; v ta namen služijo potrebna spričevala, rodbinski listi, oporoke, prisojilna pisma in zapisniki o zapuščinskih obravnava. Družinski listi morajo biti overjeni tekom istega meseca po pristojnem župnem uradu, v katerem se dotična prošnja vložiti. 5.) Prošnje za dovoljenje izven domovinskega okraja na nabor iti, vložiti so tudi najpozneje do konca meseca novembra 1906. 6.) Stavljenci kateri bi predpisano zglasitev opustili, se bodo kaznovali radi prestopka § 35 vojnega zakona z globo od 10 do 200 kron, oziroma z zaporom od 1 do 20 dni.

(Zbornik.) V zadnjih številkah „Dol. Novic“ napovedani knjigi „zbornik civilnopravnih zakonov“ ter „odvetniška tarifa in sodne pristojbine“ ste se zakasnilo v tiskanju. Ker pridet še h knjigovezu, bodeti dobili pri knjigokupcih šele v drugi polovici novembra t. l., naročniki dobe ju prvi.

(Današnji list) obsega deset strani.

Gospodarske stvari.

— (Vinski semenj v Novem mestu) se priredi letos na prostornem vrtu znane Tučkove gostilne. Ves prostorni vrt se bo v ta namen s postranskimi prostori vred primerno priredil, tako da bo ustrezno vsem zahtevam ponudnikov in kupcev. Semenja se prične kakor lani ob 11. dopoldne, tako, da imajo vnanji kupci čas dospeti z dolensko železnico pravočasno v Novomestu in da imajo tudi vinogradniki iz oddaljenih krajev, posebno oni iz Belokrajine, ugodno priliko, udeležiti se pravočasno semnja. Za kupce iz zgornje strani naše Dolenjske, iz Trebnjega, Grosupljega, Ribnice, za one iz Ljubljane iz Notranjske, Gorenjske in Koroškega je železnična zveza prav ugodna, ne le za pravočasni prihod v Novo mesto ampak tudi za povratek. Semenja bo trajal kakor lani od 11. dopoldne do 3. popoldne. V slučaju slabega vremena porabili se bodo vsi gostilniški prostori spodaj in zgoraj, tako da bo tudi v tem slučaju skrbljivo za vso potrebno ugodnost.

— (Kdo naj se udeleži vinskega semnja v Novem mestu?) Tega semnja bi se morali udeležiti vsi vinogradniki brez izjeme, ki imajo kaj vina prodati, naj ga imajo veliko ali pa malo na prodaj. Ravno tako bi se ga morali udeležiti vsi, ki želijo vina kupiti, naj ga potrebujejo več ali manj. Poleg večjih kupcij naj se razvijajo tudi manjše kupcije. Vino naj gre v denar! Zato pa vabimo na semenja vse naše večje in manjše odjemalce in gostilničarje po deželi, da se ga udeleže mnogoštevilno.

— (Vinarski shod z vinsko razstavo v Ljubljani) se priredi v drugi polovici meseca novembra. Želeto je, da se tega shoda kakor tudi vinske razstave udeleže Dolenjci. Pokažimo pri tej priliki, da vemo ceniti pomen takih priredb za razvoj našega vinogradništva in naše vinske trgovine.

— (Vabilo na vinsko razstavo), ki jo priredi c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani 17., 18. in 19. novembra t. l. v veliki dvorani „Mestnega Doma“ v Ljubljani, in na vinarski shod, ki ga priredi na poziv avstr. društva za varstvo vinstva poseben kranjski odbor dne 18. novembra t. l. dopoldne ob pol desetih tudi v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Vinska razstava se svečano otvori v soboto, 17. novembra ob petih. K svečanosti otvoritve bo imelo pristop le povabljeni občinstvo in gg. razstavljalci. Vinska razstava bo splošno pristopna v soboto 17. novembra od šestih zvečer naprej in v nedeljo 18. novembra ter v ponedeljek 19. novembra od dveh popoldne naprej. Vsak večer bo igrala od osmih naprej društvena godba. Vstopnina na razstavo bo znašala 50 h. Vinarski shod bo razmotrival naslednja vprašanja: 1.) Ktere žlahtne trte kaže na Kranjskem razmnoževati z ozirom na podnebje, zemljo in vinsko kupčijo? — 2.) Kako stoji s porabo čistih kvasnih gliv v kletarstvu? — 3.) Vrednost kranjskih vin z ozirom na njihovo kemično sestavo. — 4.) Kako pospešiti kupčijo z vinom in dvigniti izvoz kranjskega vina? — 5.) V kakšnem razmerju naj bo živinoreja z vinstvom, da se zadosti potrebi po gnoju? — 6.) Ktere izkušnje imamo s streljanjem proti toči? — 7.) Druga morebitna vprašanja, zadevajoča vinstvo. Pristop k zborovanju in udeležba pri razgovoru vinarskega shoda sta prosta vsem vinščakom. Gg. kranjske vinščake podpisani odbor nujno prosi obilne udeležbe pri razpravah na vinarskem shodu, ter tudi tega, da na razstavo po možnosti pošljejo mnogo vrst svojih najboljših vinskih pridelkov. Finejša in dragocenejša vina je poslati v pravilno opremljenih vinskih steklenicah od vsake vrste najmanj 25 steklenk, dočim se navadna in zlasti letošnja vina morejo poslati v sodčkih od 50 do 60 litrov ali več franko na naslov c. kr. kmetijske družbe, in sicer najkasneje do 10. novembra t. l. Oni gg. vinščaki, ki razstavijo svoja vina, naj prijavijo kmetijski družbi do 5. novembra svojo udeležbo ter naj v prijavi navedejo število vinskih vrst in število steklenk, oziroma sodčkov, ki jih pošljejo. Razstavljena vina bo presojevalna komisija odlikovala z diplomami I., II. in III. vrste. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— (Skupna naročila na umetna gnojila) so prinesla naročnikom prvo pot 240 K dobička. Toliko se je namreč prihranilo in za toliko so bila gnojila cenejša, ker so se skupno naročila in razdelila zunaj na kolodvoru. Posestnik Žefran iz Gotnevasi je naročil 36 q umetnih gnojil in prihranil s skupno naročitvijo sam 28 K 80 h. Za skupno naročanje je treba seveda dosti naročnikov, da se lahko naroče celi vagoni. Za prvo naročitev je bilo dosti naročnikov, za drugo jih pa še ni dosti in zato veljajo zadnjič navedene cene seveda le za ta slučaj, ako se priglasijo toliko naročnikov, da bo mogoče cele vagonne enega in drugega gnojila naročiti. Če se ne oglasi zadosti naročnikov, se cena takoj zviša. Opozorjamo na to vse posestnike, ki bi radi dobili umetna gnojila še pred zimo.

— (Kdaj je najboljši čas za sadno drevje saditi?) Gotovo ravno zdaj v jeseni pred nastopom zime. Ta čas je pa zato najboljši, ker se v zimskem času zemlja tako lepo okolo korenin obleže, da drevo na spomlad skoraj ne čuti, da je bilo v jeseni presajeno. Na to gre pa pač paziti, da pride okolo korenin le rahla zemlja, ne pa ilovnate kepe.

— (Izkušnje z osutim in neosutim krompirjem), ki so se letos napravile na kmetijski šoli na Grmu, govore za to, da je treba krompir tudi nadalje osipavati, ker se z osipavanjem rodovitost pospešuje. To velja pa tudi o turščici, dasi se kažejo v pridelkih med osuto in neosuto turščico manjše razlike. Poročati hočemo o izvršenih poskusih natančneje v prihodnjem listu.

— (Za zboljšanje hlevov) bo dajala država tudi kranjskim posestnikom podpore od l. 1907 naprej. Prošnje za te podpore je vložiti zadnji čas do 1. decembra t. l. pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani. Kdor hoče dobiti tako podporo, mora napraviti, oziroma zboljšati svoj hlev po vsih pravilih. Poleg hleva mora biti pa tudi pravilno gnojišče z gnojnično jamo. Ako bodo te podpore spodbudile naše gospodarje k zbolšanju hlevov, potem so res krvavo potrebne, kajti prav v tem pogledu se da pri nas veliko popraviti, saj nam manjka pravih hlevov z dobrim gnojiščem in gnojnično jamo povsod, kamor pogledamo!

— (30.000 cepljenih trt) bo oddala spomladi kmetijska podružnica v Novem mestu. Cepljenke so sledečih vrst: španjol, laški rizling, silvanec, veltlinec, portugalka in žametasta črnina. Cena za 100 trt 20 K. Naročila se sprejemajo že sedaj proti plačilu primerne are.

— (Lep vspeh z rejo plemenih svinj) ima letos g. Pureber v Zabjivasi. Na malem svojem posestvu redi po dve plemeni svinji, ki ste mu vrgli letos z mladiči 894 K. Posnemanja vredno!

Naznanila mestnega magistrata.

Mestno županstvo opozarja vse tukajšnje hišne posestnike, da zneske, katere še dolgujejo mestni blagajni na 5% vodarini in 4% gostaščini, tekom meseca novembra poravnajo, ker drugače bi se morali isti po cesarskem ukazu od 20. aprila 1854, at. 96 drž. zak., na njih lastne stroške s politično eksekucijo iztirjati.

(Seja) občinskega odbora v Rudolfovem z dne 12. oktobra 1906. 1.) Čitanje zadnjih zapisnikov z dne 31. sept. 1906 št. 1203 in z dne 22. sept. 1906 št. 1491. Zapisnika se prečitata ter odobrita. 2.) Poročilo županstva o prodaji smrek iz mestne hoste. Gosp. župan poroča, da so došle dve ponudbe in sicer g. Josipa Golevskega iz Trebnjega z 19 K 50 h in g. Franc Seidla iz Novegamesta z 19 K 70 h za komad, ter predlaga, da se sprejme ponudba g. Franc Seidla, kateremu se proda 300 smrek po 19 K 70 h. Predlog se sprejme. 3.) Poročilo deputacije o zadevi gimnazije. Gosp. dr. Defranceschi poroča, da je bila 29. sept. t. l. deputacija pri gospodarskem ministru v spremstvu g. poslanca Plantana ter pojasnila zadevo glede zidanja nove c. kr. višje državne gimnazije v Rudolfovem. G. minister je obljubil, da kakor hitro bodo predprašanja glede stavbišča rešena, se bode zidalo novo poslopje pač pa polagal na srce občini Rudolfovo, da skrbi za to, da se prašanje stavbišča pri c. kr. deželnemu šolskemu svetu kakor hitro mogoče reši. Po debati, katere so se udeležili razni gg. odborniki, se poročilo deputacije vzame na znanje in odobri predlog g. Rosmana, da se izvoli gimnazijski odsek, v katerega se izvolijo poleg starešinstva gg. dr. Defranceschi, Maselj in Rohrman. G. župan na to prosi da se stroški deputacije, ki znašajo 460 K izplačajo iz mestne blagajne, kar se soglasno potrdi. 4.) Poročila gospodarskega odseka: a) Radi prodaje stavbenega lesa na sejmišču. b) Prošnja zdravstvenega okrožja radi lomljenja stavbenega kamna na Loki. G. Umek predlaga, da se naj ta stavbeni les proda ter poroča, da so dve ponudbe in sicer ena za 300 K in ena za 310 K. Sklene se, da se les proda na javni dražbi pač pa ne pod ceno 310 K. Druga točka se odloži iz današnjega dnevnega reda. 5.) Slučajnosti. G. Rosman predlaga, da se prošnja glede razširjenja skladišča na tukajšnjem kolodvoru ponovi, ker je isto popolnoma neprimerno današnjim razmeram. Nadalje omenja, da se opetovano vsak teden zgodijo na tukajšnjem kolodvoru nerednosti pri osebnem prometu in sicer, ker imajo osebni vlaki premalo število vozov tako, da se potniki III. razreda morajo voziti v vozovih za živino, kar je provzročalo upor potnikov in bi zamogel ta upor če se redno ponavlja biti osodepoln za potujoče občinstvo kakor tudi za osebe, nameščene na kolodvoru. V sled tega je skrajni čas, da se tej vnebovpijoči krivici in neznosnim razmeram nasproti potovalnemu občinstvu stori konec, ter število vozov za potovalce pri vsakem vlaku primerno pomnoži. G. dr. Defranceschi opozarja naj županstvo stori primerne korake, da se vozni red tako uredi, da ne bode vsak vlak imel zamude kakor tudi, da bi bil skrajni čas, da bi vlaki hitreje vozili. Gosp. župan obljubi, da bode potrebno ukrenil, da se tem nedostatkom v okoli pride. Gosp. Rohrman predlaga, da se tudi letos priredi vinski sejm od strani mestnega županstva s kmetijsko podružnico v Novem mestu radi tega, ker se s tem pomaga vinorejcem, da zamorejo svoje vino spečati, kakor tudi, da imajo odjemalci priložnost videti, kakšno vino se v naših krajih pridelava ter s tem pospeši trgovina istega. Ta predlog županstvo toplo podpira ter se sprejme s tem, da se v odsek za prireditev vinskega sejma izvolijo gg. župan pl. Sladovič, Rosman, Bergmann. G. župan predlaga, da se zemljišče, katero je bilo last g. Franc Klemenčič in katero se potrebuje po regulacijskem načrtu za razširjenje ulice kupi in sicer za znesek od 80 K. Predlog se sprejme. Na to g. župan javno sejo zaključil ter odprl tajno sejo. 6.) Poročila policijskega odseka: a) O dopisu c. kr. okrajnega glavarstva z dne 2. okt. 1906 št. 24680 glede podelitve gostilniške in krčmarske obrti. b) O nastavljenju prov. mestnega stražnika. Na predlog policijskega odseka se soglasno sklene, da se mestni odbor za podelitev naprošene koncesije ne izreče ne „za“, ne „proti“, in to radi tega, ker c. kr. okrajno glavarstvo sploh ne uvažuje sklepe in mnenja tukajšnega mestnega odbora. Odpoved dosedanjega proviz. mest. stražnika Valentina Škof se vzame na znanje ter se sprejme kot novi proviz. stražnik Franc Muhvič. Dalje se sprejme predlog policijskega odseka, da ima odslaj vsak proviz. nastavljeni mestni stražnik trimesečno odpoved in ravnotako mestno županstvo njemu nasproti. Gospod župan naznanja, ker se v kratkem posveti svojemu poklicu ter prevzame zopet lekarno v svoje vodstvo, da mu ni mogoče dalje obdržati mesta župana, ter prosi, da se v kratkem izvoli novi župan, da mu bode mogel prepustiti svoje mesto. Na to se seja zaključil.

(Seja) občinskega odbora v Rudolfovem z dne 24. oktobra 1906. Čitanje zadnjega zapisnika z dne 12. oktobra 1906 št. 1606. Zapisnik se prečita ter odobri. Poročila vodovodnega odseka: Prošnja strojnika Jožefa Perpar. Prošnja usmiljenih bratov v Kandiji za podaljšanje vodovoda. Prošnja Oto Smitka za upeljavo vodovoda. Dopis veleslav. deželnega odbora v zadevi vodovoda. Na predlog vodovodnega odseka se sklene sledeče: Strojniku Jožefu Perpar v Stopičah se dovoli odškodnina za pobarvanje ograje znesek 20 K. Podaljšanje vodovoda se dovoli na njih stroške proti letnemu pavšalnemu plačilu 100 K, dokler ne določi deželni odbor drugi prispevek

za vzdrževanje vodovoda za vas Kandijo. Oto Smitku se dovoli upeljavo vodovoda v njegovo novo zgrajeno hišo s tem, da se hiša v ceni, ter da plačuje 5% vodarino mestni občini in se v to posebno obveznico zaveže in sicer tako dolgo, dokler deželni odbor ne izda novi odlok za višji prispevek Kandije itd. k stroškom za vodovod. 1. Najemniška vrednost pri prostorih, ki niso dani v najem, naj določi to posebna komisija petih članov, v katero izvoli občinski odbor 3 člane, po jednega se pa prepusti visoki c. kr. deželni vladi (c. kr. politični oblasti) in visokemu deželnemu odboru. 2. Podlaga tej cenitvi naj bodo tukajšnje najemniške razmere. 3. Cenik se odobri. Poročilo odseka za zgradbo gimnazijskega poslopja. (Poročevalec g. Maselj.) Poročevalec prečita dopis tukajšnega c. kr. okrajnega glavarstva z dne 7. oktobra 1906 št. 25.189, kateri se glasi: „Mestnemu županstvu v Rudolfovem. Z ukazom z dne 27. septembra t. l. št. 4474 zahteva c. kr. deželni šolski svet v zadevi zgradbe novega gimnazijskega poslopja sledeče dopolnitve. 1.) Naj se predložé prepisi odobrenih občinskih proračunov za leta 1904, 1905 in 1906. Mestni zastop naj se izreče, ako bi bil pripravljen, tudi za eventualno novo zgradbo potrebni stavbeni svet brezplačno priiskrbeti in sicer brez prikrajšanja v seji dne 31. julija 1906 sklenjene ponudbe, da se v slučaju nove zgradbe za gimnazijo prispeva k tej zgradbi svoto 50.000 K proti temu, da se mestni občini prepusti sedanje gimnazijsko poslopje. 3.) Po sejemem zapisniku z dne 31. julija 1906 št. 1203 smatra mestni zastop justičnem erarju pripadajoči prostor (nekdanjo okrajno sodišče) za zgradbo novega gimnazijskega poslopja kot najpripravnejšega. To mnenje stoji pa v protislovju z izidom od gospoda referenta c. kr. deželnega šolskega sveta v navzočnosti tedanjega okrajnega glavarja, gimnazijskega ravnatelja, nadinženirja in mestnega župana dne 17. julija 1903 na lici mesta storjenih poizvedb, po katerih ni bil ta s črko I. ampak zraven novega okrožnega sodišča ležeči s črko III. označeni stavbeni prostor kot najsposobnejši spoznan. Mestno županstvo naj toraj pojasni, v koliko so se razmere, katere pridejo v poštev za sposobnost posameznih stavbenih prostorov, od leta 1903 sem spremenile. Temu ukazu je kakor hitro mogoče ustreči. C. kr. okrajno glavarstvo Rudolfovo dne 7. oktobra 1906. Rehbach l. r.“ Po prečitaniu tega dopisa pojasni g. poročevalec s stvarnim razlogi in dokazi, da je nujno potrebno, da občinski odbor vse potrebno ukrene, da se bode vendar uže enkrat naučna uprava konečno odločila in izrekla za zidanje novega gimnazijskega poslopja brez vsacih nadejnih predprašanj. Da se pa temu opomore, je županov namestnik g. Rosman sklical odsek za zgradbo novega gimnazijskega poslopja k seji dne 19. oktobra 1906. K tej seji je povabil tudi g. barona Rehbacha, c. kr. okrajnega glavarja in v smislu § 52 obč. reda g. prošta dr. Sebastijana Elberta. Pri tej seji se je sestavil sledeči: Zapisnik o seji odseka za zgradbo gimnazijskega poslopja dne 19. oktobra 1906. G. Rosman odprl sejo, konstatira sklepčnost, pozdravi g. okrajnega glavarja in g. prošta ter prečita dopis c. kr. okrajnega glavarstva z dne 7. oktobra 1906 št. 25.189 ter naprosi g. okrajnega glavarja, da blagovolji pojasniti vzroke, zakaj sta se v dopisu omenjena prostora zavrnila. G. okrajni glavar pojasni, da je c. kr. naučna uprava se izrekla, da prostor, na katerem stoji staro okrajno sodišče, in prostor ob državni cesti nasproti pokopališču na Grmovem svetu, katera je mestna občina kot stavbišče ponudila, za zgradbo gimnazijskega poslopja nista pripravna (in sicer iz različnih razlogov), katere je navedel iz dotičnega oglednega zapisnika. Tretji prostor (ob okrožnem sodišču) je sposoben. Na to se sklene, naj ponudi mestna občina namesto teh dveh kot nespособnih spoznanih stavbišč še eno novo stavbišče na njhval (ob Bečevci vili) na parcelah št. 294/1, 294/2, 294/3, 314, 315, 316, 317, 319/1, 319/2, 320, 321, 322, 323, 324, v meri kakih 11.000 m² s tem pristavkom, da bi svet, kateri bi še preostal, ostal last občine. Prostor je zelo pripraven, kakor sta se zastopnika vlade na licu mesta izrekla. Občina naj ponudi seveda tudi prostor (stavbišče) pod št. III. (pri c. kr. okrožnem sodišču). Ker pa je to stavbišče mnogo dražje od danes predlaganega novega stavbišča (ob Bečevci vili), bi pa občini še več kot polovico ostalo, med tem ko bi bila cena obeh ista, je odsek mnenja, da naj bi se naučna uprava odločila za to novo stavbišče, če ga bo spoznala za tudi primerne. Rehbach l. r. c. kr. glavar, J. Maselj l. r., zapisnikar, dr. Elbert l. r., dr. Defranceschi l. r., Jos. Ogoreutz l. r., Rosman l. r., Brunner l. r. G. poročevalec predlaga na to sledeče: Z ozirom na poziv c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 27. septembra 1906 št. 4474 sklene mestna občina sledeče: 1.) Opusti ponujeni stavbišči št. I. in II., ker sta bili od c. kr. deželnega šolskega sveta spoznani za nespособni. Občina je pripravljena ugoditi zahtevi naučne uprave ter a) odstopiti pod št. III. navedeno stavbišče (poleg nove okrožne sodnije) učni upravi v svrhu zgradbe novega gimnazijskega poslopja brezplačno. b) prispevati k zgradbi novega gimnazijskega poslopja v seji dne 31. julija 1906 sklenjeni prispevek v znesku 50.000 K, in sicer oboje pod pogojem, da naučna uprava prepusti občini staro gimnazijsko poslopje brezplačno v last občine. 3.) Ponudi občina razven stavbišča št. III. eventualno še novo stavbišče (na svetu ob Bečevci vili), mereče kakih 11.000 m² na parcelah št. 294/1, 294/2, 294/3, 314, 315, 316, 317, 319/1, 319/2, 320, 321, 322, 323, 324, katero je po mnenju občine in zastopnikov c. kr. okrajnega glavarstva novomeškega z ozirom na svitlobo, zrak, suhoto, lego in zlasti velikost za zgradbo novega gimnazijskega poslopja še mnogo prikladnejše, toda s pridržkom, da svet, ki bo preostal, ostane last občine. 4.) Ker je to novo stavbišče še več kot še enkrat tako veliko kot stavbišče št. III., cena manjšega pa še večja, in ker bi od novega vsled tega še preostalo mnogo sveta občini, prosi občina, da naj bi se učna uprava, če ga bo spoznala za ravno tako sposobnega, v korist občini odloči za to novo stavbišče. Če bi se pa vsled te nove (ponudbe (ad 3)) morala gradba poslopja zavlačiti, potem občina umakne to novo ponudbo, samo da se gradba ne bo zavlekla. G. prvomestnik odprl o teh predlogih debato: G. dr. Defranceschi se v daljšem govoru pridruži deloma predlogu g. poročevalca in izjavi, da je na novo ponudbeni prostor (ob vili Bevc) za gimnazijsko poslopje popolnoma sposoben in da na vsak način mnogo ugodnejši nego oni, pri okrožnem sodišču, kamor bi prišlo gimnazijsko poslopje v neko zatišje. Ravno nasproti bi pa stalo veliko poslopje okrožnega sodišča, katero bi ob južno vzhodni zabanjevalo več ali manj zrak in svitlobo. Na novem stavbišču je pa to popolnoma izključeno.

stavba bi stala na prostem, kjer bi bilo dovolj zvežega zraka in svitlobe. Lega je krasna in bi poslopje stalo na vzvišenem odprtem prostoru in na popolnoma mirnem in tihem kraju. Tudi za mestni razvoj bi stavba na tem prostoru dokaj pripomogla, kajti v obližju je več lepih stavbenih prostorov, kateri bi se gotovo v doglednem času zgradili, ne da bi to gimnazijskemu poslojju škodovalo, kajti v neposredni bližini bi bilo posestvo last mestne občine, katera bi tudi pri tem precej pridobila, ker preostalo bi ji od kupljenega prostora nad polovico, vrh tega bi bil pa ta novi prostor cenejši, akopram je od onega pri okrožnem sodišču za dva do trikrat večji. G. Ogoreutz ni pa mnenja gospodov predgovornikov ter zelo dvomi, da bi bil novi prostor zračnejši, svitlejši in bolj suh, kajti vsa voda iz kapi-teljskega hriba se iztaka na to posestvo. Tudi upeljava vodovoda kakor kanalizacija bi bila mnogo dražja. Da je ta — novi — prostor tako pri-praven, kakor gospodje povdarjajo, da tudi radi tega ne verjame, ker se ni svoj čas za žensko bolnico g. prof. sor Theyer za njega izrekel in tudi ne g. dr. Defranceschi. Predlaga toraj, da se ponudi učni upravi prostor pod št. III. (pri okrožnem sodišču), katerega je učna uprava vže za spo-sobnega spoznala, toraj bi se vsa zadeva lahko urno rešila brez vsacih novih ogledov od strani učne uprave. G. dr. Defranceschi konstatuje, da on ni bil nikdar v principu proti temu prostoru za žensko bolnico, temuč da se je le radi tega potoeval za prostor — pod šancami — ker želi, da sta bolnici kolikor mogoče v neposredni bližini, kajti prišel bode morda čas, ko bosti pod skupnem zdravstvenim vodstvom, katerega vspešno delovanje bo pa le mogoče, ako niste bolnici preoddaljeni druga od druge. Kar se pa tiče prostora za novo gimnazijsko poslopje, je pa odločno in iz popolnim prepričanjem za prostor ob Bevcévi vili. Pozivlja toraj one gospode, kateri so proti novemu prostoru, da tukaj — kjer je mesto za to — jasno in odločno povejo svoje pomiselnice in vzroke, ne pa da na tih-m ugovarjajo a ne povejo za kaj. Došlega c. kr. okrajnega glavarja g. barona Rechbacha g. prvemestnik pozdravi ter ga naprosi, da blagovoli pojasniti, kakoga mnenja je c. kr. politična oblast glede na novo ponudnega prostora za zgradbo gimnazijskega poslopja. G. okrajni glavar pové, da si je prostor ogledal in da sta se merodajna gospoda izvedenca c. kr. krajnega gla-varstva za ta prostor prav povoljno in zelo priporočljivo izrekla. Tudi njemu ta prostor zelo dopade ter priporoča, da ga občinski odbor ponudi učni upravi in on je mnenja, da ga bode učna uprava spoznala sposobnim in tudi sprejela in da se radi tega ne bode ta zadeva nič zavlačevala. G. Ogoreutz pravi, da je on za prostor pri okrožnem sodišču, vendar pa predlaga, ako bi sklenil občinski odbor, ponuditi tudi novi prostor (ob Bevcévi vili) da če sta iz poročevalčevih predlogov v točki 3. odstavek: „toda s pridržkom, da svet ki bo preostal, ostane last občine — ter se naj glasi: na parcelah št. 294/1, 294/2, 294/3, 314, 315, 316, 317, 319/1, 319/2, 320, 321, 322, 323, 324, se brezplačno prepusti svet za zgradbo novega gimnazijskega poslopja, kolikor se ga bode potrebovalo. G. Rohrman pa predlaga, naj se ponudita oba prostora, a naj se pri na novo po-nudenemu prostoru pristavi, ker se je mestni občini posrečilo dobiti še novi prostor, ponudi ga mestna občina brezplačno, kolikor ga bode za stavbo rabilo. G. dr. Poznik pa predlaga, da se samo novi prostor ponudi s pristavkom, katerega je g. Ogoreutz nasvetoval. Ker so mnenja radi besedila predloga za ponuditev prostorov različna, nasvetuje g. c. kr. okrajni glavar, naj bi morebiti kateri gospodov odbornikov sledeče pred-lagal: Mestni občinski odbor sklene, da ponudi učni upravi od nje že odo-breni prostor pri okrožnem sodišču brezplačno za zgradbo novega gim-nazijskega poslopja, ob enem pa ponudi še novi prostor ob vili Bevcé na parcelah št. 294/1, 294/2, 294/3, 314, 315, 316, 317, 319/1, 319/2, 320, 321, 322, 323, 324, kolikor se ga bode za stavbo rabilo — brezplačno ter prosí, da bi se za ta — novi — prostor učna uprava odločila, ako ga bode spoznala spo-sobnim. G. poročevalec z ozirom na izražena mnenja raznih gg. odbornikov svoje stavljenе predloge umakne, ter stavi sledeči predlog: Občinski odbor sklene vsled poziva c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 26. oktobra 1906 št. 4474: I. Da opusti ponujeni stavbišči št. I., in II., ker sta bili od naučne uprave spoznani nesposobnim, ter ponudi od naučne uprave spo-sobnim spoznani prostor (pri okrožnem sodišču) brezplačno, ob enem pa ponudi tudi brezplačno novi prostor ob vili Bevcé na parcelah št. 294/1, 294/2, 294/3, 314, 315, 316, 317, 319/1, 319/2, 320, 321, 322, 323, 324, kolikor se ga bode rabilo za zgradbo novega gimnazijskega poslopja ter prosí, da bi se za ta — novi — prostor odločila, ako ga bode spoznala spo-sobnim. II. Prispevala bode mestna občina tudi k gradbi novega gimna-zijskega poslopja v seji z dne 31. julija 1906 sklenjeni prispevek v znesku 50 000 K in sicer oboje pod pogojem, da naučna uprava prepusti občini staro gimnazijsko poslopje brezplačno v last. Oba predloga sta bila so-glasno sprejeta. — Slučajnosti. 1.) G. prvemestnik predlaga, občinski odbor naj pooblasti županstvo, da proda svoječasno naročene vođomere, kateri so stali par tisoč, in se jih več ne rabi. — Sprejeto. 2.) G. prvemestnik predlaga, naj sklene občinski odbor, da se sme od sejmicah in letnih sej-movih goveja živina in konji, popoldne iz sejmišča po trgu domov goniti, ne pa kakor do sedaj, po Čitalnični ulici. G. Ogoreutz predlaga, naj se sklene, da je tudi dogon za sejmišče po glavnem trgu dovoljen. G. prvemestnik je proti temu predlogu in sicer iz sledečih razlogov: Zjutraj se iz prašičjega sejmišča vračajo vozovi in sicer voz za vozom proti domu in je vže radi tega velika guječa, na glavnem trgu pa ob istem času trgovci svoje štante postavljajo, ter imajo pred istimi naložene vozove, raz katerih blago skladajo, kar tudi zelo promet otežkuje, toraj je izključeno, da bi se ob istem času zamogla tudi goveja živina in konji dožajati. G. Hočev-ar priporoča tudi predlog g. Ogoreutza, na kar se vname burna debata. Ker so različna mnenja, predlaga g. dr. Defranceschi, naj se vsa zadeva odkaže policijskemu odseku v razmotrivanje in poročanje do prihodnje seje. Gosp. Hočev-ar temu ugovarja ter zahteva, naj se da predlog g. sp. Ogoreutza na glasovanje. Gosp. dr. Poznik pa protestuje proti temu ter zahteva, ker ni bila ta zadeva na dnevnem redu, da se ne obravnavava in da se odstopi policijskemu odseku v poročanje do prihodnje seje. G. prvemestnik pritrudi predlogu g. dr. Poznika ter da predlog g. dr. De-franceschi-ja na glasovanje, kateri se je tudi z večino glasov sprejel. 3.) G. Bergmann vpraša, ako je županstvu znano, da se g. Franc Košiček ne drži

š 10 dražbenih pogojev za pobiranje prostornine z dne 18. maja 1904 in ako mu je znano, kaj namerava ukreniti? G. prvemestnik pravi, da županstvu ta zadeva ni znana, da bode pa skrbelo za to, da se bodo predpisi na-tančno izvrševali. Na interpelacijo bode županstvo odgovorilo v prihodnji občinski seji, ko se bode vsa zadeva preiskala. Ker je dnevni red končan, se g. prvemestnik g. okrajnemu glavarju za udeležitev seje zahvali ter ga naprosi, da mestno občino radi zgradbe gimnazijskega vprašanja podpira, ter sejo zaključí.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Veleč. g. kapelan Leop. Podlogar 10 K, veleč. g. župnik Jos. Zamida 5 K, veleč. g. župnik Jan. Vidregar 20 K, veleč. g. župnik Andr. Česenj 10 K. Za mesec oktober g. prof. Vadnal in veleč. samostan frančiškanski v Novem mestu po 2 K. Po gosp. dr. K. Slancu sodnijska poravnava 20 K. Slavna posojilnica v Št. Jerneju 24 K. Dr. J. Marinko.

Loterijske številke.

GRADEC, 20. oktobra	80	24	15	44	64
TRST, 27. oktobra	61	77	14	19	18

ZAHVALA.

Vsem častitim obiskovalcem ter dragim prijateljem in znancem se prav toplo zahvaljujem za mnogoštevilni obisk po-vodom otvoritve gostilne v svoji novi hiši. Vljudo se priporočujem tudi v nadaljni cenjeni obisk. Skrbno se bodem potrudil vsikdar z najboljšim domačim vinom in dobro kuhinjo postreči.

Odličnim spoštovanjem

Fran Florjančič,

(224)

gostilničar in župan v Št. Petru.

PREKLIC.

(221)

Podpisani preklicujemo vse lažnjive in izmišljene besede, ki smo jih po Kandiji raztrosili o g. Martinu ČUŠ-u, sedmošolcu. Priznavamo, da je bilo vse naše besedičenje laž ter tudi na tem mestu obžalujemo svoje početje. Jožefa Recelj, Zalka Gorupič, Franc Pureber.

Hiša na prodaj

z vsem gospodarskim poslojem, z lepim sadnim vrtom, njivo in travnikom, ležeča tik župne cerkve. Natančneje pri posest-nici Veronika Bohte ali pa pri gosp. Žagarju v Stopičah pri Novem mestu. (223-3-1)

Krasno sadno drevje

in sicer le jablane za Dolenjsko najboljših vrst ima na prodaj kmetijska šola na Grmu. Komad stane le 60 h, dočim stane v vsaki trgovinski drevesnici jednako drevesce 1 K 80h do 2 K.

Na prodaj je tudi prav lep, debel (222-0-1)

krompir najboljše vrste za na mizo po 6 h kilo, nadalje tudi

drobni krompir za krmljenje prešičev,

po 2 K 90 h 100 kil, ali 70 h stari mernik.

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za l. 1906 osemnajet cesar Franc Jožefovih ustanov (osem po 50 K in 10 po 20 K) za onemogle obrtnike vojvo-dine Kranjske; in pet cesarice Elizabete ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani

—* do 20. novembra 1906. *

Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog; oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika. (226)

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1906.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(218-10-1)
Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora
Steckenferd lilijno mlečnato milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečin ob Labi
prej Bergmannovo lilijno mleč. milo (znamka 2 hribovca) za dosego nežne polti in odstranitev peg.
Prodaja komad à 80 vin. v Novem mestu: lek. Sladovič, trgovini Oblak in Kastelic, brivec Svetec.

Na prodaj je iz proste roke

||| nova hiša z vrtom.

■ ■ ■ v Kandiji poleg novega sejmišča. ■ ■ ■

Poizve se pri Fr. CIBR-u, podobarju v Kandiji. (217-0-2)

STANOVANJE

2 sobi, kuhinja in klet se odda s 1. januarjem, oziroma tudi popreje
(225-3-1) **pri J. Košak-u v Novem mestu.**

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega, črnega in rudečega starega in novega vina, domače rakije, brinovca in finega namiznega olja iz oljk po primerno nizkih cenah.

Ivan Pujmann,

(83-16-13) vinogradnik in trgovec (Vodnjan Dignano-Istra).

Družinski blaginji je posvečena skrb naših gospodinj!

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobri okus zrnate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so šestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime KATHREINER in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno — znamko »župnik Kneipp«.

Najvišje

LONDON 1906

odlikovanje!

ANTON

krojaški

Rudolfovo — Ustanovljeno 1882. — **Rudolfovo**

WEISS

mojster.

Priporoča se za napravo civilnih in vojaških, kakor tudi duhovskih, veteranskih in gozdarskih uniform. Špeci-jaliteta v športnih in lovskih kostumih po primerno nizkih cenah. — — — — — (220-12-1)

ŽENSKÉ LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odlikovana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočam **Ivan Svetec,**
(219-24-1) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

Za okraj Črnomelj išče se

potnik.

Prednost ima umirovljenec in sicer kakovi orožnik. (212-3-3)
Vpraša naj se pri JAX, Ljubljana, Dunajska cesta.

Dobro ohranjeni, glasovani

GLASPYJR (DÖRR)

se proda za 280 K na gradu Klevevž, pošta Šmarjeta na Dolenjskem. (206-3-3)

Gostilna Ferlič, Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7.

(131-0-9)

Amerikanske zobe.
Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki pondeljek od 10. — 5. ure.

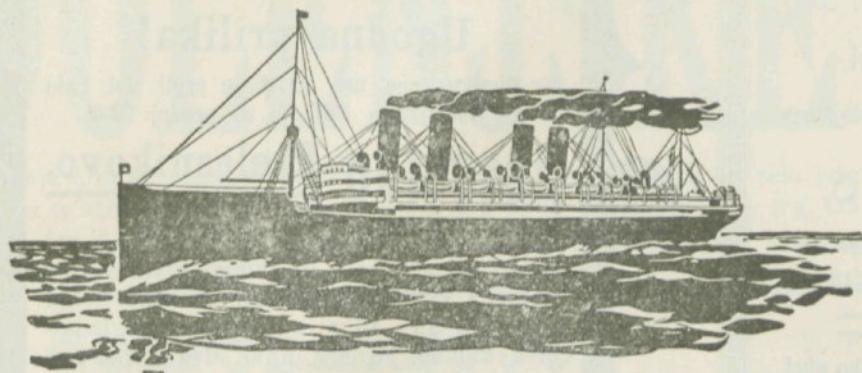

Najcenejša in najhitrejša vožnja v AMERIKO je s parniki
 „Severonemškega Lloyd“

iz

BREMENA

V

NEW-YORK

Pozor! Berite!

s cesarskimi brzoparniki: Kaiser Wilhelm II.,
 Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo
 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

(83-24-18)

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa, potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno.

Postrežba poštna, reelna in solidna. — Potnikom, namenjenim v zapadne države, kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston, Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. — Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

PFAFF**šivalni stroji**

so najbolji za družinske potrebe, kakor: šivanje, vezenje in krpanje, nepresegljivi za obrtne namene, ter šivajo naprej in nazaj idoči. (Kugellager!)

Glavni zastopnik:

Franc Tschinkel,

Ljubljana, rotovski trg 9. — — — Kočevje, v gradu.

(130-24-9)

Prodaja smrečinega lesa

v zelo znižanih cenah.

Prodaja se vsak drugi in četrti torek
 v mesecu pri tovarni na Gorjancu.

Večja oddaja lesa se preskrbi pri oskrbništvu Ruperčvrh. (198-24-4)

Posebno znižane cene so za: hmelne late in špiravce.

Odpadki lesa na žagi v Kandiji, trdega meter K 2·60, mehkega po K 2·80, žaganje 100 kg po 40 vin. Dobiva se izključno le po trgovini gosp. KASTELIC-a v Kandiji.

Dračje iz Ruperčvrha po K 5·20 meter, drva meter po K 6 80.

Lepa prodajalna

***** z jedno sobo *****

je na glavnem trgu, v BERGMANN-ovi hiši za oddati
 s 1. januarjem 1907. (208-3-3)

Dva krepka učenca stara od 14—16 let in

. . . dobro izurjen pomočnik . . .

za gospodarske vozove se takoj sprejmejo pri Antonu
 SEDLAR-ju, kolarskemu mojstru v Kandiji. (216-3-2)

(112-24-11) **Tovarna strojev in železolivarna****K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)**

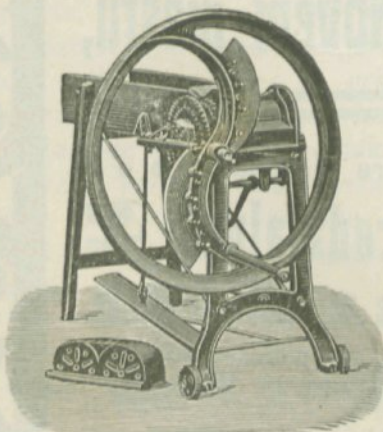
se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in od-biralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, ben-cinovitih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji.

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastoj in poštnine prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič**, Dunajska cesta št. 31.

Dva parna stroja

po 10, oziroma 18 konjskih sil,

brez napake, še sedaj v obratu, večji z lastnim stolom na kolesih (lokomobil) in

posestvo,

obstoječe iz prostorne hiše, 6 sob, gospodarskega poslopja, rodovitno polje, senožeti itd. (215-3-2)

se prodaja

pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je posebno za kako obrt zelo pripravna, lastni vodovod, reka v bližini, železn. postaja.

Ponudbe na lastnika J. DERNIČ, tovarnar v Radovljici.

V najem se dá

vila MEDVED

Novo mesto.

Natančneje pri gosp. ANTON MEDVED-u v Novem mestu.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton "Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton

Pojasnila daje zastopnik Fr. Seunig, Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Velika in lepa izbira molitvenikov je v prodajalni J. KRAJEC NASL. v Rudolfovem.

Ugodna prilika!

Na Cirkniku, eno uro od Mirne proti Vel. Loki na Dolenjskem je na prodaj

posestvo Prelesnikovo,

miri 14 johov in obstoji iz hiše št. 13, pri kateri je pod, hlev in svinjak sredi lepega sadnega vrta, tega se drži tri štuke dolga njiva, od 35-40 mirnikov posetve gladko brez kamna. Konec njive dva zaraščena gozda, okoli njive velika košenica za petero goveje živine rediti. Vsi tu navedeni deli se skupaj držé in je le ena parcela.

Vse to se kupi za 1600 gld., polovico tega je plačati takoj, druga polovica se lahko obrestuje pet let s 5% obresti. (201-3-3)

Razkaže in pojasnila daje o tem

MIHA OMAHEN, trgovec v Višnji gori.

(1-24-21)

Prodajalne se spoznajo na tej podobi,

v katerih se dobivajo edino pravi SINGER-jevi šivalni stroji

Singer Co. del. družba šivalnih strojev v Novem mestu, Glavni trg št. 88.

Staro zlato in srebro Staro

kupuje po najvišjih cenah (207-6-3)

AOJZIJ RAJEC, urar v Rudolfovem, Glavni trg 85. (Kranjsko.)

Franc Küssel trgovec v Novem mestu, Glavni trg Glavni trg

... naznanja, da je zraven svoje velike in bogato založene stare prodajalne odprl v Oblakovi hiši na Glavnem trgu še drugo novo prodajalno,

s popolnoma novo zalogo blaga vsake vrste. — Izgotovljene obleke za moške in otroke.

Prodaja se le dobro blago po najnižjih cenah.

V mnogobrojni obisk se vljudno priporočuje sl. občinstvu.

(211-3-3)